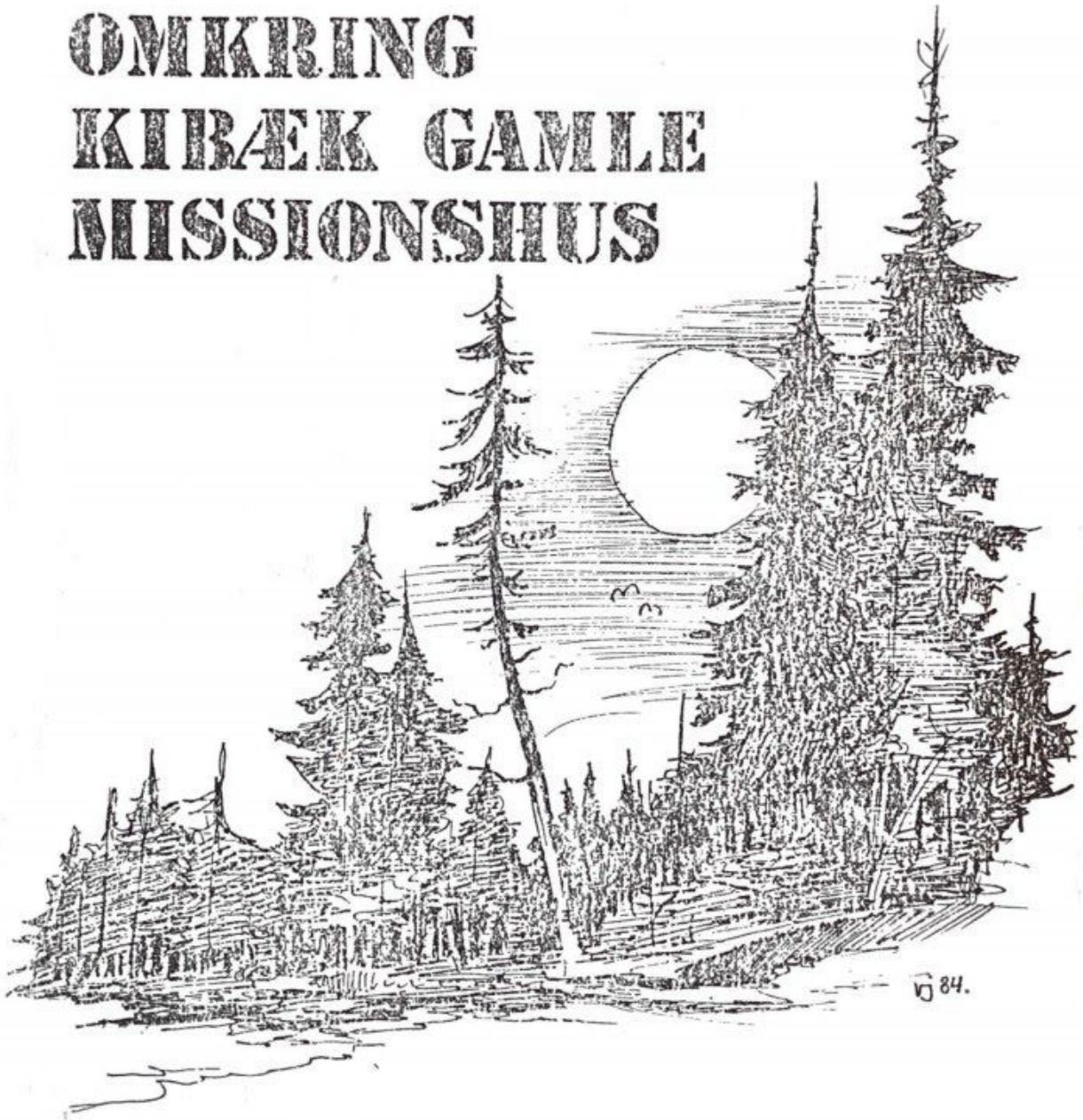

TANKER

OMKRING
KIBÆK GAMLE
MISSIONSHUS

THOMAS P. THOMSEN

Oplevelser fortalt af et brædt

Mit fødested er Hampen Skov

For ca. 150 år siden blev jeg som lille frø plantet i skovens planteskole sammen med mange hundrede andre rødgransfrø.

Vi blev plantet i lange lige rækker i en afstand af ca 20 cm mellem hvert frø. Gangene mellem rækkerne var ca. 50 cm brede, det skulle være for at folkene, som skulle holde jorden ren, ikke skulle træde på os, når vi til næste sommer havde udviklet vort rodnet og samtidig sendt en spæd granplante op af jorden. Jeg var lidt utryg ved tilværelsen, men fandt lidt mod ved at se hen til mine søskende, og kunne med tilfredshed konstatere, at jeg da ikke var mindre end dem.

Hen på sommeren kom der nogle store planter, melder, var det vist, de hed. I begyndelsen var jeg glad for dem, da de gav dejlig læ, men de groede meget stærkere, end jeg gjorde, så det varede ikke længe inden, de var så store, at jeg hverken kunne få sol eller lys. Sådan gik den første sommer, det blev vinter med kulde og frost. Uha, hvor var det koldt, nu var ukrudtet døet hen, det var ellers nu, jeg havde brug for det, men så kom der et lag sne, jeg var helt tildækket, hvor var det dejligt, nu var der lunt og godt. Vinteren svandt, det blev forår og solen varmede dejligt, men nætterne var kolde. Nu kom der folk med hakker og redskaber, gangene blev rensed, og ukrudtet, som stod ind imod os blev luget bort med fingrene. Da arbejderne var færdige, kunne jeg se mine søskende i en lang række. Det så flot ud at se så mange pæne træer i en lige række; der var måske ikke så stor forskel på os, men jeg syntes da, jeg var den smukkeste. Sådan gik den første vinter, og de følgende to gik på lignende måde.

Jeg var nået til det fjerde forår, solen varmede dejlig, og jeg følte mig godt tilpas, var rask og havde mod på tilværelsen, jeg var den højeste i rækken, og havde kraftige grene i toppen. Jeg syntes selv jeg havde udviklet mig smukt, ja, jeg følte mig egentlig stolt af mig selv. Som jeg står med disse hovmodige tanker, ser jeg en etårig råbuk komme gående henimod mig, jeg blev bange for det store dyr, men den gik heldigvis forbi mig, men kom straks tilbage, standsede ud for mig og betragtede mig nøje, nu var den kommet så nær, at jeg kunne se, at dyret havde et par små horn i panden; underlige så de ud, de var lådne og korte; så pludselig gav den sig til at gnubbe sig på en af mine grene, vist nok den

kraftigste af dem alle, uuh, hvor gjorde det ondt, det rev og kradsede i min bark, nu fjernede den sig lidt, som om, den ville betragte den forvoldte ødelæggelse, jeg var frygtelig bange og havde frygtelig ondt, hvorfor skulle det kun gå ud over mig, nu havde jeg i tre år bestræbt mig for at blive den pæneste i rækken, og nu stod jeg der, som det mest forpjuskede af dem alle, håbende han aldrig kom igen, og hvis han kom, ville han sikkert vælge af mine søskende, der nu var pænere end jeg efter den overlast, jeg havde været ude for. Sommeren kom med dejlig varme og fugtighed; såret var tildels lægt, men den mishandlede gren bliver aldrig normal; barken er delvis ødelagt, bøjeligheden er også forsvunden, jeg er flov når forbigående standser op og betragter skaden, og jeg hører dem sige til hinanden, det er en skam, der kunne ellers være blevet et meget pænt træ, jeg bliver bekymret over en sådan udtalelse og beslutter, at jeg vil gøre alt hvad jeg kan for at vokse mig stor og pæn, så jeg vedbliver at være den største i rækken, og jeg synes, at livsmodet er vendt tilbage, og jeg har hørt sige, at gennem lidelse og modgang kan drages en lære, som er gavnlig for udviklingen af vor personlighed, så vi kan blive nyttige skabninger i den tilværelse vi er sat.

Jeg vokser stadigvæk godt, jeg fornøjer mig over at se hen ad rækkerne, jeg er den højeste og slankeste, jeg tror, mine søskende er lidt misundelige på mig, forleden var der en, som råbte hen til mig, du behøver ikke at prale, du har en vissen gren forneden. Jeg blev flor over den bemærkning og ville hellere bukken havde gnubbet grenen helt væk, og når jeg tænker mig om, så jeg godt et par mænd, som gik forbi forleden dag, og den ene sagde til den anden, idet han med sin stok pegede på min visne gren, det er ellers et pænt træ, den den gren skæmmer meget. Jeg sagde til mig selv, mon jeg skal døje med den gren alle mine dage. Jeg er nu blevet nogle år ældre, jeg lever under gode kår og vokser mig stor og stærk, og stadig er den største af os søskende, men grenen er der stadig, jeg kan ikke se den længere for de friske skud, men den er der.

Jeg er bleven så gammel nu, at jeg kan høre hvad folkene siger, uden at jeg forstår det, forleden dag var der et par skovarbejdere, som var kommen i skænderi om en knækket spade, og under skænderiet, de var meget vrede, brugte de ordet - satan - hvad det betød, ved jeg ikke, men det lød grimt og de var meget vrede og der var optræk til håndgribeligheder. Og en anden dag kom der en flok turister gående, de var på skovtur, vejret var dejlig mildt og tørt, da de kom forbi mig var der en tordenbyge i anmarch, og da det så truende ud, stillede de sig i læ af mine tætte grene, de var i godt humør, da vi manglede regn og samtalen

gik livlig, jeg kunne ikke forstå dem, men ordet - Gud - blev nævnt mange gange, så vidt jeg kunne forstå var de i modsætning til førnævnte flok. En dag, ikke så længe efter, så jeg en mand komme gående langs med rækkerne. Han lagde mærke til hver enkelt træ. han gik med en krivlignende genstand i hånden, og når der var et træ han syntes om, fik det et rids i barken; når han havde gjort det, gik han videre, så vidt jeg kunne se, var det pæne træer han mærkede, han nærmede sig det sted, jeg stod. jeg var spændt, om også jeg skulle mærkes. Jeg tænkte på min visne gren, jeg fik et kærligt blik opad stammen og rask trådte han hen og gav mig et rids og uden betænkelighed blev også jeg mærket, han så vist ikke min visne gren, tænkte jeg, og nu var jeg mærket sammen med de andre.

Der gik en tid, hvor der ikke skete noget særligt. Men en dag kom der nogle skovarbejdere, de havde økser og sav med. Jeg blev bange, da jeg så dem, jeg forudså at min sidste time var kommet, man kan jo nok holde modet oppe så længe afgørelsens time ligger ude i fremtiden, men når den er lige for hånden, kan man godt blive bange og utryk, og desuden ligger det jo i mig som en tvangstanke med min visne gren.

Nu ser jeg, at folkene bliver sat i arbejde, de deles i tre hold. De arbejder sammen to og to under tilsyn af en skovfoged, de begynder ved den øverste ende og hugger ned for fode, men det vil da vare et stykke tid, inden de når ned til mig. Tankerne svirrer i mit hoved, det ene hvorfor afløser det andet, hvorfor skulle det modbydelige bukkelam ødelægge mine grene, blot fordi han kunne få pæne horn, som kun skal bruges som pynt og til at slås med. Jeg som ingen fortræd gør, skulle skamferes for at hans stolthed og kamplyst kunne plejes, jeg forstår det ikke.

Men, som det går stærkt med træfældningen, jeg tror ikke der går en time, inden det er min tur, og så er det mig det gælder.

Jeg ser, at der kommer en rytter ridende, han står af hesten der hvor skovarbejderne begyndte fældningen, går ned langs de fældede træer og tager dem i nøje øjensyn, det ser ud til at han og skovarbejderne mødes samtidig hos mig. Arbejderne kom først, de ser på min slanke stamme og på min højde, de hugger nogle grene af forneden, så de bedre kan svinge øksen ved fældningen, de får da øje på min visne gren og sagde til hinanden, at det var kedeligt med den gren, nu blev der sikkert en knast i stammen og så var et brædt ødelagt. De kaldte på skovrideren og bad ham se på sagen, han var indtaget i det smukke træ og ville gerne redde stammen. Han stod i dybe tanker lidt, så siger han beslutsom til

arbejderen – ræk mig en økse- den fik han udleveret og med den gav han den visne gren et bestemt velrettet hug, og grenen var løsnet fra stammen uden at veddet var skadet. Skovrideren og arbejderne var jublende glade.

Da det var overstået skulle jeg fældes og bortslæbes til et savskæreri. Jeg ved ikke hvor, nu har jeg levet her i mange år, alle mine er foregået her, alle mine søskende og kendte venner skal jeg bort fra, alle dyrene, rådyr, harer og skovduer, som jeg daglig ser, vil jeg savne, ja et skovduepar har haft rede i mine grene, de udrugede to dejlige unger, som blev madet af forældrene, de voksede sig tykke og fede, men en dag skete det frygtelige, jeg så en mår var på vej op i grenene, den nærmede sig ungerne, og i et spring var den ovre i reden, den bed ungerne ihjel, spiste en del af dem, resten lod den ligge til en anden gang. Da så jeg på nærhed døden udøve sin gerning, og så kommer tanker til at dreje sig om en selv da jeg ved, at så snart arbejderne får økserne igang, så er det slut, den vej skal alt som har liv, og så ligger det jo nær, at man ser tilbage, jeg tænker på rådyret, som skadede mig.

Jeg kan ikke forstå, at bukken, for at få sine horn pudset blanke, skulle jeg et helt liv døje med en vansiret krop, kan der være en styrende magt bagved, men på den anden side kan jeg godt huske, at jeg lovede mig selv og de mennesker, som plantede mig og holdt rent omkring mig, at jeg ville af al min kraft og energi søge næring af jorden og stræbe og hige op mod solen, hvorfra de livgivende stråler kommer.

Nu ser jeg, at folkene tager fat om økserne, nu er tiden kommen, da jeg skal dø.

***

Omkring 1880 var den vigtigste samlingsplads i Kibæk jo møllen, idet folk kom langvejs fra for at få deres korn malet, så var der også købmand Merrilds købmandshandel og en smedie, og så i 1882 åbnedes banen Skjern - Herning, som skilte Kibæk, så alt forretningsliv var nord for banen.

Samtidig med banens åbning ansattes en stationsforstander Frederiksen i Kibæk, og det varede ikke længe inden familien Frederiksen sluttede kontakt med egnens befolkning, i særdeleshed blev der nær kontakt mellem fru Frederiksen og den Indre Missionskreds, som var dannet i Kibæk, efter den vækkelse som var gået gennem sognene også her på

egnen, ja, hun tilbød endda de troende, som de kaldte sig, måtte holde deres møder og sammenkomster i stationens venteværelse, der var ingen andre steder, folk kunne samles, det gik også en tid, med det var ikke holdbar i længden, bygningen ejedes af staten, og der skulle lidt brændsel til, for at holde varmen om vinteren, og lidt uryddelig kunne der jo også blive, for ikke at tale om snavset gulv, vejene var jo ikke asfalteret og galocher var et ukendt begreb, i det hele taget var det sådan, at ordningen måtte ophøre.

Fru Frederiksen indkaldte til et møde om sagen, og hun udkastede den tanke, at man ved fælles hjælp skulle bygge et hus, hvor man kunne samles. Efter afholdelse af flere møder og efter moden overvejelse både i Kibæk og i samfundene ude i sognet, vedtog man at bygge et hus på en indkøbt grund på Solbakken, der hvor Solbakken nr. 1 ligger. Det skulle være et solidt bygget hus, men så spartansk som forsvarlig, der skulle kun være mødesal og forgang. Arbejdet ved opførelse af huset skulle mest mulig være frivillig arbejdskraft, dog havde man søgt bistand hos Kr. Knudsen, Moesgård, som var murer, og ligeledes havde man fået tilsagn om hjælp hos tømrer Karl Kosack, Kibæk. Og fru Frederiksen var jo den initiativrige og myreflittige, arbejdsomme leder.

Huset blev opført af kampesten som iblandet kalkmørtel blev en god, solid mur, som indtil for få år siden tjente som husmur. Taget skulle være tagpap, oplagt på brædder, som sammen med tømmeret skulle hentes i skovene ude ved Hampen.

Det er meningen at murerarbejdet skal igang omgående, men vi forlader foreløbig Missionshuset og lader brædtet fortælle.

***

Efter den grufulde behandling, som overgik mig, kan jeg næsten ingenting sanse eller samle, jeg synes, at alt var tabt, og ydermere begyndte arbejderne nu at hugge grenene af mig, de flotte grene, som jeg havde været så stolt af. Jeg havde ikke forestillet mig, at døden var så brutal, alt skal afleveres, man har kun det inderste, stammen eller sjælen eller hvad man vil kalde det, tilbage.

Jeg lå helt nøgen sammen med mine søskende hen langs gangen, kun de nøgne stubbe var tilbage. Da vi havde ligget en tid i bagende solskin, og det var så varmt, at harpiksen sad i dråber i sårene fra de afhuggede grene, så ser jeg, at nede ved enden var et arbejde i gang med at slæbe

de tunge stammer ud til alfarvej, hvor de store tømmervogne kunne køre. Nu var de kommen op, hvor jeg lå, og en lænke blev lagt om den tykke ende på mig, og en stærk hest blev forspændt, det var en hård tur, uh, hvor det sled i min bark, jeg var næsten hudløs på undersiden, men nu var vi ved bestemelsesstedet, heldigvis. Næste dag kom der en vognmand med et par stærke heste forspændt en kraftig vogn. Stammerne skulle læsses med håndkraft, og de var meget tunge, jeg hørte flere gange der blev råbt hiv-ohøj. Vi kørte et stykke vej til et savskæreri, hvor der lå stabler af stammer. Vi blev stablet op i forskellige afdelinger efter længde og slankhed, jeg kom i den pæneste afdeling sammen med nogle af mine bekendte, andre, kunne jeg se, lå i en afdeling med krumme stammer iblandt. Efter et stykke tid i stabelen af stammer, kom en dag savskæreren med et par mand og gav sig til at sortere stammerne, så vidt jeg kunne forstå, skulle de pæneste stammer sorteres fra og skæres i brædder, det higede vi alle efter, for det sikrede os sikkert en stilling under tag, og desuden havde man en fordel at kunne følge med i ejerens gøremål, hvis man fik den rigtige placering. Jeg blev lagt i den stabel, som skulle skæres op i brædder, og glad var jeg. Efter en tid begyndte savningen, stammerne blev lagt på savbordet, og der blev diskuteret, og vi blev vendt og drejet og eftersat, om der var knaster, og om vi var fuldstændig lige; jeg fik megen ros, men det værste var, at jeg selv syntes, det var fortjent, så var det stolte sind, som jeg døjer med, endnu i live, jeg havde ellers troet, at livets prøvelser havde afslebet de hovmodige tanker. Så startede man saven, og den for hvæsende ind i mit ved; det var en underlig fornemmelse, jeg troede, de ødelagde mig fuldstændig, jeg syntes, at alle mine planer og ønsker om placering var kuldkastet, det så for mig ud, som var jeg til ingen nytte, hvorfor skulle det gå sådan? Efter nogen tid begyndte arbejderne at rydde op efter savningen, først samlede man stykkerne, der var bark på, sammen, derefter samlede man de brædder, som var uden knaster og fuldstændig lige; i den afdeling kom jeg, og den skal fortrinsvis sælges til indendørs brug. Jeg var meget glad for sorteringen, havde jeg vidst, det ville gå sådan, kunne jeg have sparet mine bekymringer, som vi er så tilbøjelige til at tage på forhånd.

Da savningen var til ende, blev bjælkerne lagt i en stabel, og brædderne i en anden, og den blev tildækket med en presenning, så den var skærmet mod regn og direkte sollys, som kunne gøre os skæve.

Så en dag kom der to køretøjer ind på pladsen; det var store vogne og stærke heste foran, de havde vist kørt langt, for hestene var svedige, jeg kunne ikke rigtig høre, hvad de talte om, men jeg syntes, at ordet Kibæk

blev nævnt. Da mændene havde set på varerne, begyndte læsningen af bjælkerne, det gik hurtigt, dem tog man fra en side, som man siger.

Lidt mere kritisk var man med brædderne; de brædder, som skulle bruges til loft, skulle være særlig pæne, dem måtte køberne selv udvælge. Jeg var glad for ordningen, jeg ville frygtelig gerne vælges til loftbrædderne, men var også bange for misundelse.

Jeg fik mit ønske opfyldt, jeg kom i den pæne gruppe, og læsningen begyndte. Loftsbrædderne skulle ligge i bunden af vognen for at undgå stød og slag. Da der var tillæst begyndte kørselen vestpå, og jo længere vi kørte, des mere trist blev det, man så næsten ingen træer, kun ved ejendommene var der gerne et blommetræ og et par forblæste popler, ellers var der lyng overalt, kun afbrudt af nogle frodige enge langs åer og bække; vi kørte og kørte, men endelig gjorde vi holdt, vi var kommet til vores bestemmelsessted, Kibæk.

Vi blev læstet af vognene, brædderne blev lagt i stabler, mens bjælkerne blev stillet skråt op ad de nyopførte mure, for at gøre det let for tømrerne, når de kom for at rejse det nye hus, og det var planlagt til i morgen. Rejsningen og fordiggørelsen af huset skete på rekordtid, vi var alle på plads, jeg blev anbragt i loftet lige foran talerstolen, det var en ønskeplads, man har anbragt mig på, men det forpligter og giver ansvar, mon jeg kan leve op til det?

Jeg kender ingen folk i Kibæk, uden tømrer Carl Kosack og murer Kr. Knudsen, og så en dame, fru Frederiksen, men der siges, at der er frivillige medarbejdere både fra Hvedde, Assing, Pårup, Bukkjær, Olling og Kibæk. Efter få måneders arbejde var huset færdig, og indvielsesdagen var bestemt. Dagen oprandt, og huset fyldtes med folk, indvielsen blev foretaget af den kendte pastor Vilhelm Beck. Og fru Frederiksen sammen med mange flere udtrykte deres glæde og tak for at huset nu var bygget, og det gik som en rød tråd gennem talerne, som blev holdt, at huset måtte blive brugt til forskellige kristelige møder og sammenkomster til gavn for det kristelige åndelige liv i Assing Sogn.

Jeg vil i det følgende give et kort rids af det, jeg har oplevet i Kibæk Missionshus, jeg vil begynde med børnene og særlig mindes juletræsfesterne. Hvert år i julen afholdtes juletræ for børn fra hele sognet, der var ikke plads til børnenes overtøj, det kunne være streng vinter, så børnene kom i tykke frakker, og på fødderne havde de træskostøvler eller pøjer, så der skulle meget plads til overtøjet.

Vi måtte drage nytte af vores flinke nabo mod syd, Ann Mari, som havde klinik til doktor Niensens patienter, som ikke kunne få den nødvendige pleje i hjemmet. Da børnene var samlet, og de stod måbende og så på det pyntede juletræ, blev en sang foreslået af Ole Kjær, og den blev sunget, mens børnene gik rundt om juletræet, derefter blev der holdt en kort tale af en søndagsskole medarbejder, han hed Kr. Jakobsen. Men nu kom festens højdepunkt: H. M. Jensen kom ind med en stor kurv fuld af appelsiner, og bagefter kom Ole Kjær også med en stor kurvfuld af kræmmerhuse, sådanne som købmanden kunne sno om sin tommelfinger; der blev en jubel og klappen, børnene trængtes om at komme hen til julemanden, men det var så snedig lavet, at børnene skulle gå forbi dem, for at få del i goderne.

Til H. M. Jensen og Ole Kjærs morskab blev uddelingen afviklet på bedste måde, festen sluttede med en sang og en kort andagt. Også de voksne brugte huset flittigt, især under en vækkelsesbølge, som gik over egnen i halvfemserne, jeg så og hørte mange gange, når der var indkaldt til møde, at der nede ved døren stod et par mennesker og modtog de indtrædende med spørgsmålet, hvordan har du det med Jesus? Nogle svarede med et lyst blik og et smil om munden, jeg har det godt, og gik frimodig videre, andre slog blikket ned og gav sig til at græde. Efter at selve mødet var sluttet, blev der opfordret til bedemøde, og jeg kunne da se, at både dem, som havde svaret glad ja til det ved indgangen stillede spørgsmål, og dem som undvigende undlod at svare, lå side om side i bøn til Gud, og det er også det rigtige sted at henvende sig, for frelsesagen er et forhold mellem det enkelte menneske og Gud, og det er Gud alene, som kender, hvad der bor i et menneske inderst inde.

Ja, tiden er gået, jeg har siddet på min plads i flere år, oplevet mange møder. Skal nævnes talere, som har været i Missionshuset, bliver rækken lang; skal jeg mindes een, skal det være missionær Lars Hansen, særlig husker jeg et enkelt træk fra hans lange virketid som missionær, en aften skulle han tale i Kibæk. Aftenen kom og mødet begyndte med en sang, Lars Hansen gik på talerstolen og begyndte med en bøn, så skulle han have sine briller fundet frem for at læse teksten, da han havde undersøgt sine lommer uden resultat, henvender han sig til en af tilhørerne og beder ham læse teksten, vedkommende spørger Lars Hansen, hvor i Bibelen står teksten, og Lars Hansen svarer: Det kan jeg ikke huske, men læs blot et stykke, så skal jeg nok prædike.

Men ialt må jeg sige, at det har været en dejlig tid i Kibæk, der er udgået

megen velsignelse fra det lille hus, der er slået god sæd herfra, som for os mennesker at se, har slået rod. Ja, Guds vilje er underlig, vi kan tit ikke forstå den, det forlanges heller ikke af os, blot vi er villige til at følge den, så kan vi også blive brugt i hans tjeneste.

Jeg hørte i dag, at der er kræfter i gang for at få et større Missionshus i Kibæk, hvis disse planer går i opfyldelse, hvad så med mig, måske bliver huset raget ned, og jeg bliver smidt på en skrammelplads eller hvad, jeg føler mig utryg.

Tiden gik, og der var tilsyneladende ved at være ro i sognene, men så skete der en drukneulykke i Harboøre, og ulykkens årsag var spiritus, sagde man. Sognets præst, pastor Moe, holdt en alvorlig begravelsestale, som satte sindene sådan i bevægelse, at døningerne mærkedes til Kibæk. Jeg kan forstå af samtalerne, som førtes i salen, at drikkeriet var værre her end man troede, og i den anledning havde man fået tilsagn fra pastor Moe om at tale ved et møde, som skulle holdes i Kibæk Missionshus. Dagen kom, hvor det berammede møde skulle holdes, salen var stuvende fuld og en del stod udenfor, vinduerne blev åbnet, så også dem, som stod udenfor kunne høre. Pastor Moe begyndte jævnt og stille, men der var alvor i ordene han sagde, og han skildrede brændevinens forbandelse, og kredsede stadig om den store ulykke i Harboøre, jeg har aldrig set en forsamling med så alvorlige ansigter, der blev fældet mange tårer den aften, og der blev taget mange beslutninger.

Efter dette møde var der flere gange besøg af dem "Nar fra", d.v.s. troens venner fra Harboøre, de besøg var menneskelig set medvirkende til, at den vækkelse varede ved til sidst i halvfemserne.

Der havde været ro om byggeplaner af et nyt Missionshus, men efter forstærket mødeaktivitet er spørgsmålet igen blevet levende, og ved møde desangående blev det besluttet, at købe en grund på Solbakken, og der bygge et hus når tiden var inde dertil. Tiden gik og folk samledes ofte i Missionshuset, men det var sikkert en svækkelse for samfundet, at fru Frederiksen var fraflyttet egnen, men heldigvis havde man Ole Kjær og H. M. Jensen til at overtage lederskabet i samfundet, hvilket de begge var velegnet til, og ydermere kan tilføjes, at vi havde fået en ny præst, pastor Christensen, som kom meget ud i samfundene, hvor han var til megen støtte, ikke mindst under den vækkelsesbølge, som gik over sognet, så den blev ledet i den rigtige retning, for faren for at en vækkelse løber ud i sandet er jo altid til stede.

Nu var man nået dertil, at den endelige beslutning, om man skal bygge missionshus eller ej, skal træffes, man indkaldte mænd fra hele sognet til møde, jeg nævner nogle: Peder Jakobsen, Bukkær, Niels Larsen, Bukkær, Jens Kr. Thomsen, Pårup, Anders Kousgård, Pårup, Jens Kr. Sandfeld, Assing, H. J. Løvborg, Assing, Jens Kr. Madsen, Olling, Peder Søndergård, Hvedde, H. M. Jensen, Kibæk, Ole Kjær, Kibæk.

Disse mænd var samlet til møde i Missionshuset, der var nogen diskussion, som mundede ud i, at det vedtoges, at der skulle bygges et nyt Missionshus på den allerede købte grund på Solbakken. Huset skulle opføres omgående, da der var pladsnød i det gamle hus, der kom stadigvæk flere folk til de indvarslede møder. Det nuværende hus skal sælges, men ikke før det nye hus er færdig og indviet til Missionshus.

Det ser ikke ud til, at der er brug for mig mere, skal jeg bort fra mine venner, nej, jeg bliver, men mine venner rejser bort fra mig, min fremtid er indhyllet i tåge, men jeg har hørt dem synge: Men skjuler skyen solen, så er dog solen bag. Ja jeg undres over, at man så let glemmer Guds mange velgerninger mod en i den forgangne tid.

Nu kommer vi hen til 1909 eller 1910, det nye hus er færdig og indviet, det siges, at det var en festlig indvielse, jeg var selvfølgelig ikke med, da jeg sidder på min gamle plads, i det gamle hus, og jeg hører, hvad folk taler om, når der enkelte gange kommer mennesker i et eller andet ærinde i det gamle hus. Underlig tomt og øde er der blevet, alle bænke og stole er fjernet, ja selv talerstolen er fjernet. Mon den skal bruges igen, jeg tvivler.

Så en dag kommer der nogle mænd ind i huset, de ser undersøgende på de indvendige dele, muren er solid kampestensmur, pudset skal repareres, da det kniber, at det kan holde på de tykke kompakte mure, vinduerne er nogenlunde, loftet er upåklagelig, mens de ser opad, får de øje på mig, jeg er jo lige over, hvor talerstolen har stået. En af mændene prøver med sin stok at slå på mig, og han konstaterer, at jeg er fuldstændig frisk og hård, og han udtaler sig rosende om min kvalitet, det var da en lille opmuntring i min kedelige tilværelse. Mens de talte sammen, hørte jeg navnet P. Dørslund blive nævnt, og så vidt jeg kunne slutte, var han køber til huset. Han var vist fra Vejlgård. Det viste sig senere, at jeg havde gættet rigtig, for ikke længe efter rykkede murerne ind, huset skulle laves om til beboelse, salen skulle indeles i forskellige værelser, opholdsstuen skulle være, der hvor talerstolen havde stået, så min plads er over opholdsstuen, hvilket glædede mig meget, men endnu

var der væmmeligt rod at leve i til hverdag, jeg var glad, da de var færdig. Stuen, som jeg kan se, ser rigtig pæn ud, det bliver spændende at se de nye folk, som kommer.

Der gik nogle dage, så kommer der et par flyttelæs med møbler; da møblerne er sat på plads, er stuen såmænd rigtig hyggelig. Manden hedder Peder Dørslund, og hans hustru hedder, efter hvad jeg har hørt, Karen. Jeg kunne høre på ægtefællernes samtale, at der i den modsatte ende at huset var indrettet en mindre lejlighed, passende for en enlig person.

Ægteparret var barnløs, Karen var svagelig, og det blev ikke så mange år, de fik lov at leve sammen i Kibæk, hvorimod Peder levede til 1939.

Da han var død, flyttede Johan ind i lejligheden, han drev vognmandskørsel, der blev bygget en lille stald til hans heste. Det var en dejlig familie, altid friske og glade, og når helligdagene kom, og børnene kom hjem, var der højt humør, det var meget fornøjelig. I den lille lejlighed i den anden ende af huset ved jeg dårlig nok hvem der boede, jeg så dem så sjældent, men jeg hørte navne nævnt, som vistnok var indsiddere derfra, såsom brødrene Arnt og Oskar Vejlgård, og en anden gang blev nævnt en Abelone Møller, der var vistnok flere, men jeg kendte dem ikke. Efter nogle års forløb opgav Johan Lauridsen vognmandskørselen og flyttede til Assing, og huset solgtes til gdr. Mikkell Pedersen, som havde afhændet sin ejendom til sønnen Svend Pedersen, Kibæk Mose. Mikkell Pedersen havde på det tidspunkt en svigersøn, Hermod Nielsen, som drev Cementstøberiet på den anden side gaden, der fandt Mikkell Pedersen beskæftigelse, men uheldet var ude efter ham, en dag han ville gå hjem fra arbejde, var han så uheldig, at han i porten ud mod gaden, blev klemt mod muren af et hestekøretøj. De få meter over gaden blev han, støttet af naboer, fulgt til sit hjem. En ambulance kørte ham på sygehuset, hvor han døde.

Hans enke Kirstine blev boende i lejligheden så længe helbredet slog til. Der gik en tid, så solgte hendes svigersøn, Ejner Truelsen, Vesteralle 2, et hus med flere grunde, til et byggeselskab i Kibæk, Ejner og Hanna flyttede hjem til Kirstine, til gensidig tilfredshed, da Kirstines helbred var vaklende. Mens de boede hos Kirstine, skete det at Ejners søster døde, og hun havde en lille pige, som også hed Kirstine, blev forældreløs. Faderen var død for en tid siden.

Ejner og Hanne var et par dejlige mennesker, som jeg var meget glad for,

og glæden blev ikke mindre, da jeg kunne forstå, at den omtalte lille pige skulle optages i deres hjem for stedse. Men en dag kom der nogle og forlangte at se lejligheden over det hele, ja, de gik med målerbånd og målte de forskellige rum op. Da kunne jeg høre, at de var meget kritiske, deres kritik gik især ud på, at lejligheden var for lille og umoderne til at modtage et barn i pleje, de tænkte ikke på det gamle ord, at hvor der er hjerterum, er der også husrum. Heldigvis gik sagen i orden, for Kirstine fik et godt hjem, og hun er vokset op til at være en pæn og fornuftig ung pige, til stor glæde for Hanne og Ejner.

Kirstine Pedersen kom på plejehjem, hvor hun døde, og huset er solgt til Ole Hansen, Kibæk; så det kan næsten se ud til, at huset inden kort tid vil blive brudt ned, og hvad så med mig?

En tid gik, huset stod tomt, men en dag begynder Ole Hansen sammen med en medhjælper at rive taget af huset; det varede ikke længe, så var taget fjernet, de brædder, som var lidt medtaget af den lange tid, de havde ligget her, blev samlet sammen og kørt bort tillige med det kasserede tagpap.

De friske brædder blev sammen med loftsbrædderne læsset på en vogn og kørt hjem til Ole Hansen, og vi kom under tag i en udbygning, han havde. Jeg syntes at kunne kende nogle jævnaldrende iblandt. Vi talte ikke sammen, syntes ikke, vi havde noget at sige til hinanden, selv om vi havde været i samme hus de mange år. Vi lå bare og kedede os.

Men en dag kommer Ole Hansen derind sammen med en mand, Ole Hansen kaldte ham Thomas P. Førnævnte mand ville købe nogle brædder til at reparere et sommerhus med, det var ikke særlig mange, han skulle bruge, kunne jeg forstå, men Ole Hansen bad køberen selv udvælge dem, og jeg var blandt de udvalgte, og glad var jeg. Vi blev læsset på taget af en personbil og kørte sydpå ned forbi Lønborg til Vostrup, der drejede vi fra ud mod fjorden og standsede ved Skavenvej 66, og det lige i udkanten af en plantage. Hvor var det dejligt at se træer igen, og efter så mange års indespærring komme ud i den frie natur.

Håndværkerne begyndte arbejdet, og inden længe var det færdig; det var sydsiden på en lille tilbygning, som skulle beklædes; efter nogle timers arbejde var vi på plads. Blandt de omtalte brædder var der en, jeg kendte fra savværket, han havde ligget under Missionshusets tagpap, og den stærke varme havde tørret sådan på ham, at årerne i hans træ var bleven så klare, at de knaster, som vansirede ham, blev sådan draget frem, at

de virkede som forskønnende, jeg troede ellers jeg var den kønneste. Nu er vi begge ved det stade i tilværelsen, da det ydre er uden betydning. Min kollega har fået oprejsning, jeg har fået ydmygelse, her er vi alle lige.

Misse og Thomas kommer jævnlig herud, og når de kommer, varer det ikke længe før en gammel fisker, Chr. Olsen, som bor lige ved siden af, kommer herhen, han er fattig, bor i et dårligt hus, han vil gerne have en øl og en snaps, er noget forhutlet fra barnsben af, skolegangen var ikke regelmæssig. Når jagten går ind, kommer der mange jægere, så kan det vanskelig undgås, at Kristian får rigelig med spiritus, han er jo ven med alle folk, og hvor dårlig hans hjem er, så er det et sted, hvor man gerne vil være. Misse og Thomas sætter ham højt, han er så sand og redelig, siger de.

Forleden søndag var der en familie fra Bording på besøg, jeg kan forstå, at de var bekendte af Thomas og Misse, de har været her mange gange, før jeg kom, de hedder Inge og Henry Jakobsen, de har to børn, Preben og Kirsten, de kommer somme tider samlet, men nu er børnene blevet voksne, de kommer somme tider hver for sig, og så har de unge gerne kammerater med. Om sommeren er der gerne et lille børnegilde for Misses families børn, så skal der røde pølser til. Og en aften kom der et selskab af jagtkammerater med damer, selskabet havde spist på hotellet og derefter drak man kaffe i sommerhuset her. Det var et såre gemytligt selskab. Jeg bliver mere og mere glad for at være her.

Kristian er ikke rask mere, det er hjertet, som er svag, han er flere gange bleven indlagt på Tarm sygehus i ambulance, det skal jo ske pludselig, når anfaldene kommer. Misse og Thomas har besøgt ham der, det er han meget glad for, siger de. Hvor længe mon han kan holde til det? Jeg lader sommetider tankerne gå tilbage, jeg kan tydelig huske, dengang råbukken gned sine horn på mine grene, og mit liv indtil i dag ligger ganske klar for mig, men det synes så mærkelig, når man ser livet fra den anden ende, end man er vant til, for fremad kan man kun se, til det øjeblik man siger, men når man ser tilbage, kan man bedre se, at de vanskeligheder man har gennemgået, var nødvendige for vor åndelige vækst og udfoldelse, men det er ydmygende at få det konstateret. Kristian kom på sygehuset i går, Misse og Thomas vil besøge ham på hjemvejen, de så meget alvorlige ud, kunne jeg se. Han døde dagen efter.

Vi, som kendte Kristian Olsen, vil mindes ham som den ærlige og sande ven, han var, ens overfor alle, altid rede med en hjælpende hånd.

Misse og Thomas taler sommetider om den tid, som er gået, og om døden som kommer, jeg lytter også til, for jeg er også ved at blive gammel, og jeg er også under livets og dødens lov, det gør heller ikke noget, blot jeg må dø her. Jeg havde ikke troet, at man kunne finde så skønt et sted på jorden.

Tænk bare, at kunne vågne en sommermorgen og høre kukkemandens kuk kuk, og høre regnsprovernes melankolske fløjt og høre svanernes tunge faste vingeslag, når de fløj over huset, og så trods alle lydene indsuge den fred, som føles så dejlig, det er, som man er kommen himlen nærmere, hvad man måske også er.

Jeg har nu forsøgt, efter fattig evne, at skrive lidt om det gamle Missionshus, og tiden deromkring, skildringen er bygget op på, hvad folk har fortalt mig, og hvad der drøftedes i mit barndomshjem, og derudover er der en del fri fantasi. Jeg har valgt at lade et brædt fortælle.

Ca. 1983-84

Th. P. Thomsen, Kibæk